

19 60

NAŠA LUČ

9

Družinska pratika

je izšla in dobite jo tudi letos pri poverjenikih v svojem kraju ali pa pišite ponjo naravnost na naslov: Družba sv. Mohorja, Viktringer Ring 26, Klagenfurt-Celovec, Austria.

Pratika se je povsod zelo priljubila in je lani popolnoma pošla. Nekaterim izseljenecem je bilo kar žal, da je niso prej naročili, dokler je bilo še kaj zaloge. Letos se bodo gotovo brž pobrigali zanjo.

V Celovcu stane 4.— šil. brez poštnine.

Pred prvim novembrom

Minulo je poletje,
ta krasni letni čas,
vsahnila trav'ca in vse cvetje.
Kose in srpe so shranili,
kleti in shrambe napolnili.
Prišla je jesen. Z njo
tudi kmalu prvi november bo,
ko krizanteme razcvetó.
Mnogokrat ta dan pokopališče
že snežna odeja krije,
ali iz oblakov dež rosi,
prijateljska roka sorodnikom
nagrobni venec vije
ter grob s sólzami kropi.
Na grobih lučke plapolajo,
v glavi misli nam roje,
saj mogoče čez leto dni
tudi že na našem grobu
krizantema zacveti
ter kakšna lučka zabrli.
Da bo umrl, vsak dobro ve,
a ne ve kedaj, kako in kje.

Minka Zupančič, Francija

UREDNIŠKI KOTIČEK

M. B., Corrimal, Avstralija: Smo prejeli, hvala! Slišali smo, da ste bili za botro. Čestitamo.

REŠITEV UGANK IZ ŠTEV. 8

Vremenski pregovor. — Lepi, vedri dnevi še vinotoka, kmalu tu je zima, so glas preroka.

Posetnica — Dolenja vas.

Tri uganke. — 1. Tistemu, ki mu lase striže.

— 2. Žlica. — 3. Petelin.

KNJIZICE — KNJIZICE

V zadnjem času so slovenski salezijanci spet začeli izdajati male in zanimive KNJIZICE, ki so bile nekdam kot Rakovniške knjižice zelo razširjene. Za skromnih 50 lir dobiš vsako od doslej izišlih knjižic: »Stoj — premisli!«, »Mi in naši otroci«, »Tržaška sinoda«, »V materini šoli«, »Film«, »Soncu naproti«, »Lurd«. Pravkar je izšla knjižica »Studenci življenja«. Razpošilja: Marijanišče, Opčine, Trst—Trieste, Italia.

ZAHVALA. — Na naš poziv se je oglasil tudi rojak iz Anglije (ki bi se mu morali že zadnjič zahvaliti) in še rojak iz Belgije. Najlepša hvala obema.

● Pasji psiholog je umrl. To je bil psiholog Harbison v Sev. Ameriki. Ker je predaval o ljudeh, ki imajo pse in je raziskoval človekov odnos do psa, so mu rekli »pasji psiholog«.

N * A * Š * A * L * U * Č

Vez med Slovenci po Zapadni Evropi

9. LETNIK

List izide desetkrat v letu, vsak mesec razen junija in avgusta.

Za uredništvo odgovorja: dr. Janko Hornböck. Založba: Družba sv. Mohorja. Tiska: Tiskarna Družbe sv. Mohorja. Vsi v Celovcu.

Naslov uredništva in uprave:

»N A Š A L U Č«, Viktringer Ring 26,
Celovec-Klagenfurt, Austria.

List naročajte pri poverjenikih ali naravnost pri upravi. Če ga naročate pri upravi v Celovcu, stane na leto: 28 šil., 50 bfr, 6 ffr, 4 h. gld, 5 DM, 700 lir, 12 angl. šil, 1,50 dol.

Printed in Austria.

NOVEMBER 1960

Vseh svetih dan

Radujte se pravični, v Gospodu, dobrim se spodobi, da ga hvalijo. (Vstopna pesem bogoslužnega opravila na 1. november).

Videl sem veliko množico, ki je nihče ni mogel prešteti iz vseh narodov in ljudstev in jezikov; stali so pred prestolom in pred Jagnjetom, oblečeni v bela oblačila in s palmami v rokav. (Berilo iz Razodetja, 7. pogl.).

Kateri zdaj že vladate, nadzvezdni dom uživajte, bodite nam naklonjeni, sprosrite večnih nam darí.

Moč, slava, čast in vsa oblast
Očetu bodi in Sinu,
obenem Duhu Svetemu
na večnih časov veke vse.

(Iz Hvalnic na 1. nov.).

Ob pašti . . .

Ko sem prišel od maše, me je že čakal Janez. „Gospod, nadlegujem vas. Zaradi krsta sem prišel. Bi lahko v nedeljo naredili in sicer po maši?“ „Po maši?“ sem ga pogledal. „Tako krat ne bom mogel. Sem že obljubil Tonetu in Jelki, 20 km od tod. Pač pa bi lahko popol-

V preteklih mesecih smo na tem mestu govorili zaporedoma o naših materah, očetih in o naši mladini.

Posebno vlogo pa v slovenskem izseljenstvu igra slovenski duhovnik. Zato bo prav, da za zaključek omenjenih razmišljanj tudi o njem spregovorimo besedo.

Duhovnikovo delovno področje v slovenskem izseljenstvu je izredno pestro. Njegovo poslanstvo je nenadomestljivo.

Izseljenski duhovnik je najprej DUŠNI PASTIR.

Njegova naloga je vernike z besedo, molitvijo in dobrim zgledom navajati h krepostnemu življenju ter jih voditi k Bogu. Ako pomislimo na razkropljenost in osamljenost naših rojakov in na verskemu življenju tako često odtujeno okolje, bomo razumeli težavnost njegovega poslanstva.

Področje izseljenskega duhovnika sega navadno čez več pokrajin. In po vseh skritih kotih bivajo naši ljudje.

Kako priti do vseh in jih duhovno dvigati?

Težka zadeva!

Kjer so izseljenci vsaj kolikor toliko strnjeno naseljeni, jih duhovnik zbira k redni službi božji. To je še najlažji in najuspešnejši stik med duhovnikom in verniki.

Kako pa naj duhovnik vpliva na ostale, ki so osamljeni v tujem svetu in zato še v posebni nevarnosti, da se Bogu čisto odtujijo?

Če ovce ne pridejo k pastirju, mora pastir hiteti za ovci. Tako je vsak izseljenski duhovnik nujno obsojen na stalno potovanje. Vse skuša obiskati. Z vsemi izmenjati iskreno besedo; vsem prinesiti vsaj trohico duhovne opore in tolažbe.

Toda družin je le preveč; področja so preobširna. Malokateri duhovnik more vsaj enkrat letno obiskati sleherno ognjišče. In to je odločno premalo.

Zato je toliko večjega pomena mesečnik »Naša luč«, ki redno zahaja v večino naših domov in predstavlja na ta način zelo živo vez med pastirjem in razkropljeno čredo.

*

Življenjskega pomena za bodočnost slovenske skupnosti v tujini so zasilne slovenske šole, kjer se naša mladina uči slovensko govoriti, brati in pisati ter se seznanja s slovenskimi kulturnimi zakladi. V zapad-

ni Evropi padajo tovrstne šole večinoma na ramena izseljenskih duhovnikov.

Tako izseljenski duhovnik vrši tudi službo UČITELJA.

*

Izseljenski duhovnik je dalje svojim rojakom SOCIALNI ASISTENT.

Novim prišlecem posreduje pravico bivanja. V okviru možnosti pomaga pri iskanju službe in stanovanja. Piše prošnje in pritožbe v najrazličnejših zadevah. Prevaja dokumente in ureja papirje za poroko, pokojnino ali izselitev. V obrambo pravic svojih varovancev teka od urada do urada.

*

Tako je slovenski duhovnik zaradi posebnih razmer v domovini postal neke vrste KONZUL svojega naroda. Tuje oblasti in ustanove ga priznavajo kot dejanskega zastopnika svoje narodnosti in se v mnogih zadevah obračajo nanj ter upoštevajo njegovo mnenje.

*

Poročila v našem listu pričajo o vsestranski delavnosti med slovenskimi izseljenci v zapadni Evropi. Številne prireditve z deklamacijami, igrami, narodnimi plesi in petjem, slovenske pisarne, knjižnice, medsebojna pomoč, skupna romanja in izleti dokazujejo, da naša skupnost v tujini le ni prazna beseda. Za to skupnost se z vztrajno ljubeznijo junaško žrtvujejo stotine naših najboljših. To so naši pevovodje, režiserji, društveni odborniki, pevci, igralci, poverjeniki za naš tisk, plesalci narodnih plesov itd.

DUŠA vse te delavnosti pa je redno izseljenski duhovnik. Ni namreč prave slovenske skupnosti, kjer ni slovenskega duhovnika, ki bi spodbujal, miril, povezoval, svetoval in pomagal. Kjerkoli v tujini je deloval slovenski duhovnik, tam se je vsaj deloma ohranilo tudi slovenstvo; kjer pa slovenskega duhovnika ni bilo, tam se je vse porazgubilo in se govori samo še o slovenskih pogrebi.

*

Iz navedenega je razvidno, kako pomembno vlogo igra slovenski izseljenski duhovnik. Možnosti dela so tu v resnici ogromne.

A mnogo zavisi od tega, KAKO duhovnik vrši svoje poslanstvo. Za izseljenskega duhovnika namreč še posebno velja, da je »LUČ NA GORI«. Vsi ga vidijo. Poklican je, da sveti in kaže pravo pot.

Toda svetiti v neurejenih razmerah tujega sveta ni lahko. Tudi izseljenski duhovnik je često osamljen. Še bolj kot njegovi verniki! Tudi on nosi v sebi

dne...“ Tako sva se potem domenila za popoldne. Vstopila sva. Kmalu za tem je pozvonilo. Poštar je prinesel pošto. Precej se je je znebil in olajšan je odšel dalje. Janez me je pogledal: „Vi imate pa veliko pošte? Jaz je celo leto ne dobim toliko kot Vi en dan.“ „Danes jo je malo več kot ponavadi, a vedno jo je nekaj,“ sem dejal. „Kaj hočeš, preveliko družino imam. Še enemu ni časa odgovoriti, že sprašuje drugi. Je imel kar prav tisti, ki je rekel: ‚Pošto dobivati je lepa reč, ampak odgovarjati nanjo, to je kaj drugega!‘...“

Na hitro sem pregledal, kaj je prinesel poštar. Nekaj je bilo tiskovin, reklame. To je šlo hitreje izpod rok kot nadaljna pisma. Iz Celovca je prišel račun za knjige. Zgledam pismo iz Jugoslavije. Prečitam ga. Neki star rudar, ki se je vrnil, sprašuje za naslov starega prijatelja, ki menda še živi nekje tod okoli. Doslej nisem naletel nanj. Vprašam Janeza, če ga morda on pozna, a tudi Janez ničesar ne ve. Na vrsto pridejo nato druga pisma. Odprem prvega in pogledam vsebino. Dolgo pismo in na široko pisano. Nek rojak v domu onemoglih se pritožuje nad težavami, ki jih doživlja osamljen med tujci. Kako naj mu pomagam? Težko je tam, res. Hvala Bogu, da nisem direktor tistega zavoda. Tretje pismo naznanja skorajšnje poroko dveh mladih. Brez dokumentov sta in mislita, da se bosta kar tako poročila. Tako hitro ne bo šlo. Se pač vidi, da se poročata prvič!... Dopisnica, ki bi se prav lahko kam izmuznila, sporoča prošnjo, naj pridem čimprej 38 km

daleč. Pa ne pove zakaj. Zaradi bolnika? Saj zadnjič, ko sem bil tam, ni bil nihče tako bolan. Je kdo umrl? Bi vendar morali drugače sporočiti! Kako naj brž grem, ko moram nujno dati v popravilo avto!? Naslednje pismo piše rojak, ki so mu edino veselje lepe domače pesmi. Prosi, naj mu prekrbim slovenskih plošč in take, da bodo lepe, da mu bodo ugajale. Najrajši bi tisto pesemco na njih, ki jo on tako rad poje. Kako bi mu dopovedal, da ni vseh pesmi na ploščah, tudi ne vseh tistih, ki se slišijo v radiu? Medtem ko odpiram pošto, se Janez zabava z gledanjem zanimive knjige, ki leži na mizi. Da, že mesec dni je tam in še nisem prišel do branja. Kako neki tudi bi, ko vedno kaj pride. Pri tem pa nihče ne vpraša, ali moreš, ali si zdrav, ali imaš denar?

Kralja slovenskih gozdov...

Zazvonil je telefon. Opravičim se Janezu in stopim k slušalkam. Težko se sliši. Od daleč je. Počasi le dojamem, za kaj gre. Vrnem se k Janezu in mu povem, da mi je pravkar telefoniral neki župnik iz oddaljene vasi. Na njegova vrata je potrkal rojak, ki ga še nikdar ni videl v cerkvi. Prišel je vprašat, kje bi dobil kakšnega prevajalca, da bi mu prevedel slovensko pismo na francosko. Rad bi namreč dobil svojo dediščino doma, a mora advokatu predložiti potrdilo v francoščini. Župnik se je spomnil na slov. duhovnika in poklical mene.

Pustim pošto in se z Janezom pogovorim o njegovi družini. Nato se poslovi, jaz pa moram v garažo zaradi avta. Je sitna zadeva imeti avto! Včasih ga pa le imam rad, saj

postavo, zaradi katere je apostol Pavel tožil: »Vidim boljše, a sledim slabšemu«.

Ale duhovnik, ki bo živel po duhu, ki bo tedaj res DUHOVNIK, bo mogel dostojno vršiti svoje poslanstvo. Le duhovnik, ki bo stal trdno kot hrast v viharju, bo mogel nuditi zaščito zbegani čredi.

LUČ NA GORI, HRAST V VIHARJU, RES DUHOVNIK pa ne more biti nihče sam od sebe. To je dan od zgoraj. To je MILOST, velika milost.

Kakor ima duhovnik obveznosti do svojih vernikov, tako imajo verniki dolžnosti do svojega duhovnika.

VERNIKI MORAJO ZA SVOJEGA DUHOVNIKA MOLITI.

Pred leti smo opozorili še na neko drugo dolžnost vernikov do svojega duhovnika: VERNIKI MORAJO ZA DUHOVNIKA SKRBETI TUDI V GMOTNEM POGLEDU.

»Kdor namreč oltarju služi, ima pravico, da od oltarja tudi živi!« beremo v listu apostola Pavla.

Naš poziv pred leti je rodil lep odmev. Mnoga društva in posamezniki od tedaj z velikim razumevanjem in požrtvovalnostjo pomagajo reševati gmotno vprašanje izseljenskih duhovnikov. S posebno pažnjo mislijo na zelo občutne stroške duhovnikovega avtomobila, brez katerega si izseljenskega duhovnika skoro ne moremo več misliti.

Iskrena zahvala vsem! Sodelujejo pri važni zadevi. In naj vedo, da Bogu posoja, kar nekdo žrtvuje za debro stvar. Bogu posojati pa se pravi SEBI DAJATI.

Tem naj se po možnosti pridružijo še tisti, ki do slej iz kateregakoli vzroka niso mislili na razmere in delo svojega duhovnika.

* * *

Razmišljanje zaključimo s prošnjo do DUHOVNIKA vseh duhovnikov, Gospoda Jezusa, naj blagoslovi duhovnike, ki v težkih razmerah izseljenstva delajo za dušni in telesni blagor jim zaupanih ovčic ter naj v vinograd izseljene Slovenije pošlje še mnogo go-rečih in svetih duhovnikov.

V-ko.

T.

Noče smrti hudobneža

»Kdo izmed vas, ki ima sto ovac in eno izgubi, ne pusti devetindevetdesetih v puščavi in ne gre za izgubljeno, dokler je ne najde?« je rekel nekoč Kristus. To je bilo v tistih časih, ko so še pastirji pasli ogromne črede ovac. Danes bi gotovo izbral kakšno drugo primero, da bi povedal, kar je mislil. »In ko jo najde, jo zadene vesel na svoje rame!« je nadaljeval. Iz te primere je potem povzel nauk, da bo v nebesih silno veselje nad grešnikom, ki se spokori. Tako je ljudem razložil ljubezen božjo do ljudi in posebno ljubezen do grešnikov.

Bog je neskončno svet in popoln. To pomeni, da ljubi dobro in, kar je zlo, sovraži. Zato vse, kar kdo stori dobrega, poplača in vse, kar kdo stori zlega, kaznuje. Plačuje in kaznuje deloma že v tem življenju. Če delaš dobro, uživaš notranji mir, notranje zadovoljstvo in imaš mirno vest. Tisti pa, ki dela slabo, ga peče nemirna vest. Popolno plačilo za vse dobro in vse slabo odmerja Bog šele v večnosti. Popolno pla-

mi pomaga, da lahko pridem do naših ljudi in tako vsaj malo pomagam vsem tem številnim razkropljenim in često tako zapuščenim dušam...

T.

Rojakinja je pripovedovala, da je njen sosod rekel: „Nihče nam ne piše. Le gospod (t. j. izseljenski duhovnik) se spomni na nas in nam od časa do časa kaj piše. Če bi njega ne imeli, bi bili res osamljeni.“

T.

čilo za vse dobro in vse slabo odmerja Bog šele v večnosti. Nekako tako kot tisti, ki človeka najprej delno plača. Zaključni obračun naredi pa potem, ko je nehal delati. Iz svetosti Boga izvira Njegova pravičnost.

Ob vsej tej pravičnosti (ki jo je Jezus poudarjal) pa je nekaj posebnega pri Bogu: njegova ljubezen, njegova dobrotljivost, njegova usmiljenost. Že da smo prišli na svet, je izraz božje ljubezni do nas: zamislil si nas je; hotel je, da smo; nam dal življenje in odtlej naprej nam daje vsak dan kruha in vsega drugega. Vse stvari je ustvaril za človeka in skrbi za vsako najmanjšo stvar.

Človeku je dal svobodno voljo. Ko je človek to izrabil in se obrnil proti Njemu, bi ga po vsej pravici lahko uničil. Toda Bog je svet tako ljubil, pravi sv. Janez, da je dal svojega edinorojenega Sina zanj, da bi ga rešil. Grešnika ne kaznuje takoj, temveč potrpežljivo čaka in ga opominja k pokori. Razsvetluje ga in nagiba ga s svo-

jo milostjo, da grešnik svojo nesrečo spozna in zahrepeni po sreči v Očetovi hiši. Ko se grešnik skesano vrne, mu Bog vse, tudi še tako velike grehe velikodušno odpusti. Spet ga sprejme za svojega otroka. Zato tudi največji grešnik ne sme obupati.

Simbol tega, kako velika je ljubezen, je križ. Križ nas namreč spominja, da je dal Bog svojega lastnega Sina za nas v smrt na križu, ker nas je hotel rešiti.

S tem smo odgovorili na vprašanja: 1. Katero primero je porabil Kristus, da je pokazal neskončno božjo ljubezen? — 2. Kako Bog kaznuje in plačuje že na tem svetu? — 3. Zakaj pravimo, da je Bog neskončno svet in pravičen? — 4. Kako Bog ravna z grešniki?

Lep izrek v svetem pismu glede te točke je: „Kakor resnično živim, nočem smrti hudobneža, temveč da se vrne s svojega pota in živi“ (Ezekiel 33, 11).

Ljubezen vračajmo z ljubeznijo!

Oseh mrtvih dan

Komaj se jutro počasi prebuja,
že misli mi daleč hitijo,
čez gore, čez meje,
k vsem našim domačim,
ki v zemlji že leta
nam mirno vsi spijo.

Morda njih gomile so s cvetjem
prekrite,
morda pa le beli pokriva jih sneg.
Morda pa v samoti brez sveče so slike,
ker drage domače odgnal jim je beg.

Le k eni gomili želela stopiti
potihoma bi in pred njo poklekiniti.

O, mama!

Zakaj ti vsaj enega belega cveta
ne morem pokloniti,
zakaj obraza svojega
na zemljo, ki te krije,
ne morem položiti?

Kako le eno svečko
bi želela ti prižgati,
z rokami zemljo groba
ti pogreti, prerahljati.
S solzami morda sneg,
ki grob odeva, raztopiti
in te iz spanja mirnega
le za trenutek prebuditi.

Le kdo ob grobu tvojem danes
bo s hvaležnostjo obstal,
le kdo ti svečko luči večne
bo v spomin prižgal?

Glej, o mama,
ne morem cvetja, sveč, ne
svoje ti bližine pokloniti,
a vendar, več, da sem ob tebi,
ti ob meni in da nihče
ne more-naju več ločiti.

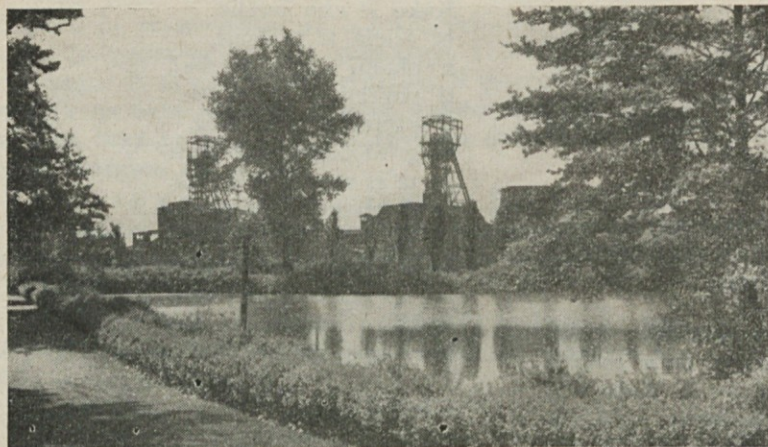
Saj vidim grob, pod zemljo tvoj
obraz prijazno smehljajoči,
in s solznimi očmi poslušam te
in slišim te, ko praviš mi,
otrok, nikar, otrok, nikar ne joči!

Minka, Pariz

SMRT BREZBOŽNIKOV

Pisatelj P. Coloma opisuje smrt brezbožnikov tako: Pride ura in jih pokliče v grob, ob vrata one večnosti, ki so jo tajili, in takrat potopi ta grozni klic njihovo zaslepljeno dušo v neskončen strah pred neznanim, in hudobnež preklinja in umre; zakaj smrt je navadno le odmev življenja, in odmev samo ponovi, kar je slišal. Včasih pa napuh obnemore in se vda, in srce brezbožnikovo se odpre in kliče na glas Boga, ki ga je razžalilo. In zatajeni, razžaljeni Bog pride k njegovi smrtni postelji.

Pri rudniku
„Sterkrade“
v Oberhausenu
si služi kruh precej
naših rudarjev

ČE STRUNA POČI

Ko je imel sloveči violinist Ole Bull koncert v Parizu, mu je med igranjem počila »e« struna. Toda ta nezgoda umetnika ni spravila prav nič iz ravnotežja. Igral je naprej samo na tri strune in občinstvo mu je še bolj navdušeno ploskalo.

Takšno je pač življenje: če nam počí ena struna, moramo nadaljevati z igro samo na treh.

Ta droben dogodek iz življenja slavnega umetnika naj bi bil prispodoba za vsakega človeka predvsem v dvojem:

Prvič, človek v nobeni zadregi ne sme izgubiti ravnotežja. Premagati mora položaj in sebe ter se narediti, kakor da se ni nič zgodilo.

Drugič pa se mora ravno v taki okoliščini pokazati resničnega umetnika življenja: nobena nezgoda in nesreča mu ne sme biti pretveza za živčni zlom, obup nad življenjem. Če mu odpove ena struna, mora znati izkoristiti tembolj druge, ki so mu še preostale. Na visoki pozornici življenja nastopi vsak samo enkrat, tam ne sme tarnati nad počeno struno, ampak mora iskati srečo v tistih, ki mu niso odpovedale.

Dr. Anton Trstenjak, »Človek v ravnotežju«

Bistrica in Drava

Po raznih krajih naše domovine in tudi med drugimi slovanskimi narodi je več potokov in rek, ki se imenujejo »Bistrica«. Naši predniki, stari Slovani, so

Nekemu človeku

dobričina, je prinesel kmet iz daljne vasi zajca. Možakar je hotel vedeti, kaj je dolžan. „Nič, kar imej ga!“ pravi kmet. Možakar je bil za dobroto vesel, posebno še, ko je prišel do tako lepega zajca in zadrži kmeta na večerji. Beseda je dala besedo in kmet je ostal pri njem čez noč. Zbudil se je pozno, povabili so ga še na kosilo in tako je šele drugi dan pod noč prišel domov.

Precej časa za tem pride k možakarju neki drugi kmet. „Dober dan!“ „Bog daj, Bog daj!“ odvrne dobričina. „Jaz sem sosed tistega kmeta, ki ti je dal zajca.“ „Tako?“ se zavzame dobričina in povabi kmeta v hišo. Vino ju je zadržalo v razgovoru, kmet je ostal pri njem na večerji, in ker je bilo pozno, je še prespal pri njem. Rano zjutraj se je podal naprej.

Popoldne pa, glej, spet nekaj kmetov. „Dober dan, dober dan!“ „Bog daj!“ odzdravi dobričina. „Mi smo sosedje od sosedu tistega kmeta, ki ti je prinesel zajca,“ rečejo možje in

sedejo za mizo. Dobričina ne reče nič. Gre po prt in pogrne mizo. Stopi v kuhinjo in se vrne čez nekaj časa s skledo mastne vode. Postavi jo na mizo in na mizo položi žlice. „Kaj boš s to vodo?“ ga vpraša eden. „Postregel vam bom. To je od zajčje juhe.“ Tako se je za vedno znebil nepovabljenih gostov.

jih imenovali tako, ker so hoteli s tem povedati, da je tista voda bistra, svetla, hitra, ostra.

Tudi ime Drava je nastalo podobno. Nekoč je bila ta reka od izvira do izliva pita le od slovanskih prebivalcev. Beseda »Drava« pomeni deročo reko, t. j. vodo, ki je derava, ki dere. Precej podobna imena srečamo po drugih slovanskih krajih. Tudi ime Drine, reke med Srbijo in Bosno, je istega izvora. Beli in Črni Drin prav tako. Imamo še vode, ki se imenujejo Dretula, Dretija (med Krašnjo in Moravčami).

IZSELJENSKA NEDELJA

(ZBORNA DEKLAMACIJA)

Skupina naših ljudi v tujini vsa trudna, izmozgana, naslonjena na krampe in lopate, stoji, deloma sedi in gleda v daljavo. V daljavi so gore. Na levi obrisi tovarn, rudnikov in velemera.

Prvi:

Nekoč smo sanjali doma,
da polja nam več ne cvetó,
da nam bo vsem pretežkó
tam v hiši za mizo domačo.

Drugi:

Oj tam za goró, tam čaka zlato
na nas, in veselo življenje.
Tam ni več skrbi, vsak srečno živi.
Neznana sta bol in trpljenje.

Tretji (sedé):

Da, rekli so takó.
Nekje le mora biti lepó,
nekje bodo rezali debelo pogačo.

Prvi in drugi:

In v svet smo šli za njo...
V raznih krajih smo obstali
in v zemljo smo šli in kopal.

Zbor rudarjev:

Črni se rovi pod nami vijo,
mrke procesije v zemljo gredó,
kopljejo rudo — tujcem zlato.

Tovarniški delavci:

Stroji nam danes železno pesem pojo,

duše pa tavajo tja na poljane,
kjer nam je zibelka tekla mirnó.

Vsi skupaj:

Bajka o kruhu, pogači,
da sami si bomo sreče kovači,
je grenka, pregrenka.
Grenka je daljna tujina,
kje si ti nam, domovina?

Prvi:

Predolgo je že, kar smo po beli
cesti v svet odšli
mi izgnanci trpke usode.
Le v Bogu, Mariji uteho dobimo,
držuje ne dobiš pomoči!

Drugi:

Že mrzla tujina nas je priklenila,
v svoje življenje nas je zavila.

Tretji (vstane):

Čim dalj smo v tujini,
tem lepša si v srcih nam, domovina.
Hočemo, da boš ponosna na
svojega sina.
Svetu bomo pripovedovali
o narodu našem, o domovini
in tako poslanstvo izpolnili,
ki ga imamo Slovenije sinóvi.

Vsi skupaj (stoje):

Naj živi naš trpeči rod,
v krajih domačih in prostráni tujini!
V poslanstvu našem Bog nas
bлагoslóvil!

Iz domačih krajev

Letos mineva 900 let, odkar je nastalo naselje, kjer je danes lepo industrijsko mesto Kranj na Gorenjskem. Pred 750 leti si je priborilo pravice »mesta«. V tedanjih zapiskih se imenuje »Creina«. — V Kamniških planinah pod Grintovcem je bila pred 60 leti zgrajena Češka koč. Zgradili so jo namreč Čehi. Še danes je to prijetno zatočišče tistim, ki hodijo po gorah.

V Domžalah so podrli znano Kajfeževo hišo. — V Celju popravljajo Ljubljansko cesto. — Požar je uničil obrat gradbenih izolirnih plošč v cementarni v Zidanem mostu in naredil 5 milijonov škode. — V Vodicaх so začeli z gradnjo nove šole. — V Kočevju gradijo kemično tovarno, ki bo predvidoma začela z obratovanjem l. 1962.

12. oktobra je že zapadel sneg po Gorenjskem, Dolenjskem in na Goriškem.

Radio Ljubljana išče nove pevce za zabavne popevke na radiu. S kandidati, ki so se javili, niso preveč zadovoljni. »Premalo zaupajo vase in premalo so resni«, pišejo. Tudi za petje zabavnih popevk se zahteva neka resnost.

Steklarna v Hrastniku gradi nov 70 metrov visok dimnik. — Nova tarifa pristojbine za uporabo radioaparatorov v Jugoslaviji je 300 din. mesečno. — V Murski Soboti je bila zgrajena lepa trinadstropna hiša banke in hranilnice.

Na vznožju Snežnika v vasi Zbiče so letos začeli s farmo pohancev. Imajo že več kot 50.000 piščancev v reji. — V Beltincih, Ljutomeru in še v nekaterih drugih krajih v Pomurju si prizadevajo, da bi razvili veliko prašičerejo. V Švedski bodo nakupili 300 plemenskih svinj in merjascev. — Podjetje »Sava«, ki izdeluje gumijaste izdelke v Kranju, je začelo s svojim obratom tudi na Vrhniki. — Jesenski velesejem na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani ima letos naslov »Sodobna elektronika«. Slovenskemu gospodarskemu življenju kaže pot v avtomatizacijo in mehanizacijo.

V Šempetru pri Gorici gojijo rože in

Vas Doberdob na robu kraške planote še vedno hrani spomine na borbe v prvi svetovni vojni.

cvetje na veliko, tako da je tam res »rožna dolina«.

Končno so v Ljubljani uredili in olepšali tudi »Navje«, staro pokopališče pri nekdanji cerkvi sv. Križa. Tam so namreč pokopani mnogi slovenski zaslužni ljudje.

Tomo Brejc skuša v septembrski »Rodni grudi« spet soliti pamet izseljencem. Pravi, da so nekateri rojaki poleti na obisku v domačih krajih z občutkom notranjega olajšanja ugotavljali, da cerkve stojijo kot nekoč, da jih nihče ni podrl. Ob tem namigava na versko svobodo (o kateri smo že marsikaj pisali) in namigava na »laži«

in »varanje« drugih. Omenjeni pisatelj pač ne pove, da samo na Kočevskem ni naslednjih cerkva več: župnijska cerkev sv. Mihaela v Borovcu, župnijska cerkev sv. Ožbalta v Gotenici, župnijska cerkev sv. Janeza Krstnika v Kočevski Reki, župnijska cerkev sv. Jakoba v Koprivniku pri Kočevju, župnijska cerkev sv. Lenarta v Mozlju, cerkev Žalostne Matere božje v Zdihovem, župnijska cerkev Device Marije Tolažnice v Nemški Loki, župnijska cerkev sv. Mihaela v Polomu, župnijska cerkev sv. Marjete v Starem logu. Vse te cerkve v kočevskem okraju so porušene in se zidanje ne dovoli. Zato po teh farah sploh nimajo in ne morejo imeti sv. maše. Bog ne daj, da bi jo imeli v privatnih hišah! Ta okraj hoče namreč biti vzor bodoče človeške družbe, ki naj bi bila brez Boga. Seveda bi lahko našteli tudi drugod nekatere cerkve, ki so porušene. Iz povedanega lahko sklepate, kdo je tisti, ki nima čistih rok glede načina »laži, nekaj se bo že prišlo.«

105 LET STARI SLOVENEK

Je Jožef Jušič in stanuje v vasi Klenje v Beneški Sloveniji. Rad pove, da ni služil vojakov, ker so ga pri naboru zavrnil, češ da je prešibkega zdravja. Ako ga kdo vpraša, kako to, da je doživel tako visoko starost, pravi: »Tam gori so name pozabili« in pokaže proti nebu.

Veselo združeni

Veselo združeni
zapijmo vsi,
saj je to lepo slišati:
»Martin ti,
le ga pij,
saj je sladko,
saj ti je srcu ljubljeno.
Primi ga, zvrni ga,
nič se ne boj,
saj ga je ustvaril
Stvarnik tvoj.«

Narodna pesem

OJ, BRATEC, PIJ, PIJ ...

Oj, bratec, pij, pij,
men' pa druž'ga nalij,
nič ga daleč ne postavljalj,
le prijatlu ga daj.

Bosta pila oba,
in hvalila Boga,
Očeta in Sina
in Svet'ga Duha.

Na zdravje fantov,
na zdravje deklet,
na zdravje prijatlov
po celem svet'.

Narodna pesem

Kaj je novega med nami?

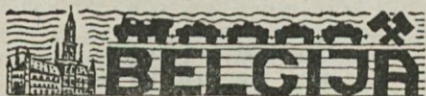
Bratsko sodelovanje: Ko so na prvo nedeljo v oktobru Čehi praznovali god sv. Venceslava, so nas povabili k praznovanju v jezuitski zavod v London. Tam smo imeli cerkveno slovesnost v kapeli ter potem družaben večer v dvorani. Videli smo tudi film o evharističnem kongresu v Münchenu. — Na drugo nedeljo pa je pel v naši

kapeli pri rožnovenski pobožnosti medslavonski pevski zbor. Zapeli so »slavo, vero, svet in očenaš« v staroslovenščini, več drugih pesmi pa v novi. — Na drugo nedeljo v novembru pa nas vabi Apostolstvo sv. Cirila in Metoda k praznovanju sv. Stanislava Kostke v poljski center. Zato odpade v naši kapeli na ta dan sv. maša.

Krsti: V župnijski cerkvi v Aberdare, S. Wales, so krstili 11. sept. Jožefino Gavranovič. — V Frampton Cotrell je bila krščenja 18. sept. Marija Ana Gluk. — V Hatfieldu, Herts, so prinesli h krstnemu kam-

nu 18. sept. Doris Kovič. — Vsem želimo mnogo zdravja in sreče.

† *Marija Sinkovič*: V bolnišnici v severnem Londonu je 19. avgusta umrla Marija Sinkovič ter bila pokopana teden dni kasneje na pokopališču St. Mary's Paddington. Domovino je zapustila že v mladosti ter bila v službah po vseh večjih mestih v Evropi, tako v Carigradu, Berlinu, Parizu in končno v Londonu, kjer se je pred leti ponesrečila ter si zlomila roko. Živela je potem v penziji, zadnje leto pa je bila pogosto v bolnišnici zaradi sladkorne bolezni. Izgubila je tudi vid. Sorodnikom v domovini in Nemčiji izražamo naše iskreno sožalje. R. I. P.

LIEGE-LIMBURG

Slovensko društvo »Slavček« v Waterscheju je 4. nedeljo v septembru priredilo lep *družaben večer*. Igralska družina je nastopila z burko v 3 dejanjih »Kam iz zadržeg?« Pevski zbor pa je podal nekaj narodnih pesmi. Vsi so pokazali mnogo dobre volje in lepe naravne darove. Pri igri se je nabito polna dvorana nasmejala, da že dolgo ne tako.

Na prireditve so prihiteli rojaki iz Charleroi, Eisdena, Liège-a in celega Limburga. Lepo je tako!

G. Kun Vinko iz Eisdena, zvest član naše organizirane skupnosti, je z odličnim uspehom dovršil Višjo trgovsko šolo. Takoj je dobil službo pri Kreditni banki v Eisdenu. Iskreno čestitamo in upamo, da bo g. Vinko tudi v bodoče ostal zvest naši skupnosti.

V Eisdenu je g. Avgust Tanjšek sklenil *zakonsko zvezo* z gdč. Floro Telemans. Gdč. Hilda Gracar pa je poročila g. Jeana Debok, tudi v Eisdenu. Mladima paroma toplo čestitamo in želimo vse najboljše.

Naši *bolniki*: G. Anton Hočevar iz Eisdena je že dalj časa v zdravilišču v Lanakenu. Prav tam se zdravi tudi g. Jaka Čretnik. G. Anton Jakelj je v zdravniški negi v

Genku. Študentu g. Viliju Medvešek iz Vuchta je pri prometni nesreči zlomilo nogo. V rudniku je bil poškodovan g. Alojz Lovšin iz Cheratte-a. V rudniku v Zwartbergu se je zelo nevarno ponesrečil g. Adolf Robač. Ge. Tomšič iz Liège-a je zdravnik predpisal počitek na dobrem zraku.

Vsem našim bolnikom pošiljamo posebne pozdrave z željo, da bi čimprej ozdravili.

Globoko nas je pretresla *tragična smrt* ge. Angele Drnovšek, ki je šele pred 3 meseci ustanovila srečno zakonsko ognjišče. Malo časa je bila med nami, a je njen pogreb pokazal, kako so jo mnogi vzljubili. Užaloženemu možu g. Martinu, bratu pokojnice g. Nacetu Hrenu in družini Hren v Habsterdicku v Franciji izrekamo iskreno sožalje. Molimo za pokojnico!

CHARLEROI-MONS

Večje število rojakov je v poletnih mesecih obiskalo svojo domovino Slovenijo: nekateri kot posamezniki, ostali pa skupaj z Jožetom Bizjakom, predsednikom našega pevskega društva »Jadran« iz Charleroi.

Naši bolniki: V Hôpital Civil-Charleroi je trenutno rojak g. Franc Pisarič iz Farcennes. Sedaj se že bolje počuti, vendar se še ne ve, kdaj bo mogel zapustiti bolnico. — Počasi se zboljšuje zdravje g. Albertu Trinkhausu iz Jumet. Sedaj je že doma in mu želimo popolnega okrevanja. — Tudi se nahaja resno bolan g. Gregor Novak iz Bray-lez-Binche. Čeprav je že precej v letih, je vendar srečno prestal operacijo.

Umrli: Dne 1. septembra je Bog poklical v večnost rojaka Ivana Komarički iz Lodelinsart. Podlegel je težki operaciji. Naj mirno počiva v tuji zemlji!

Večje število rojakov je pohitelo v nedeljo 25. septembra na slovensko prireditve v Waterschei. Tja grede so se ustavili v mestih Namur in Liège. Ni jim bilo žal dolge vožnje, saj so se ob lepo uspeli igri do srca nasmejali...

Naslov slovenskega duhovnika je: Place du Nord 23, Charleroi. — Tel. (07) 32.84.35.

PAS-DE-CALAIS

V kraju Le Sars so vstopili v katoliško Cerkev dne 12. oktobra Franc Kovač, Helena Kovač in Ema Kovač. Isti dan so prejeli prvo sv. obhajilo. Škof iz mesta Arras msgr. Perrin jim je podelil zakrament sv. birme. Naj milosti, ki so jih v takem obilju prejeli, v življenju izrabijo in božja milost naj jih spremlja tudi pozneje. Za pričo in za botra jim je bil Le Sarški župan g. Jean Duquesne s svojo soprogo Marijo.

Od 9.—11. okt. smo v skupini 25 Slovencev poromali k Mali Tereziki v Lisieux in na Mont St. Michel ob morju. Kar 4 slovenski duhovniki so spremljali romarje. Čeprav vreme ni bilo naklonjeno, smo čas dobro izrabili in si ogledali zanimivosti: stolnico v Amiensu (je najprostornejša v Franciji), Rouen s stolnico in krajem usmrtnice sv. Ivane, device Orleanske, Lisieux s stolnico sv. Petra, spominske kraje na sv. Terezijo Děteta Jezusa (njeno domačo hišo, njen grob, grob njenih staršev in baziliko). Zanimiv je tudi Mont St. Michel s cerkvijo in samostanom, katerega so pred 600 leti zgradili menihi in zanj vozili kamenje na otok s 40 km oddaljenega otoka. V Pontmain, kamor radi romajo Bretonci in Normandci, smo zapeli litanije Matere božje. Res prijetno družbo je poživila naša lepa slovenska pesem. Tako smo se duhovno in telesno okrepčani vrnili na domov.

PARIZ

Slovenska služba božja je vsako nedeljo ob PETIH popoldne v kapeli Montcheuil, 35 rue de Sèvres, Paris 6, métro: SEVRES-BABYLONE. — Slovenskega duhovnika dobite na istem mestu od treh popoldne naprej.

V nedeljo 20. novembra bo sv. maša darovana za pokojnega škofa dr. ROŽMANA, katerega smo zgubili pred letom dni.

Poskrbimo, da bo udeležba vedno bolj številna, saj gre za to, da skupaj z božjo daritvijo počastimo Boga!

Poroke. — V zakramentu sv. zakona so si obljubili zvestobo 8. oktobra: Pavla ŠKERJANC, iz Slivja pri Kozini, in Tomislav TAMBURIN, iz Poljane pri Zadru; Cvetka DOLGAN iz Soz pri Harijah, in Viktor TENČIČ, iz Tenčičev pri Pazinu. — 15. oktobra: Viktor ZADNIK, iz Pregarj na Primorskem, in Lucija SEPULVEDA, iz Valencije v Španiji. — 22. oktobra: Alojzij PETRAČ, iz Sabonij pri Podgradu, in Marija GERK iz Hotične pri Slivju. — Vsem želimo obilo sreče in božjega blagoslova!

Krsti. — Po krstni milosti so postali člani svete Cerkve: Branko POČKAJ, sin Justa Počkaja in Šturm Marije, ter Nerina DODIČ, hčerka Dragota Dodič in Marije Mezgec.

Emigracija: V KANADO sta odšla Anica KLEMENČIČ iz Pariza in Jože PAVLOVEC iz Nice, v Avstralijo pa Viktor ISTENIČ in Anton ŽAGAR.

CORMELLES-EN-PARIS (Seine-et-Oise). — 8. oktobra sta pred oltarjem združila svojo življenjsko pot Slavko UJČIČ iz Jelšan in Francozinja Jeanine LHOSTIS. Srečno jima!

BACCON (Loiret). — Zverovo družino je zadela težka preizkušnja. Že pred tremi leti (leta 1957) je Bog nenadoma poklical njihovega sina Lojzka. V torek 11. oktobra pa jim je prav tako nenadoma umrla

hčerka Marija Terezija. Smrt jo je iztrgala v zorni mladosti, saj je bila stara šele 15 let in pol. Od marca meseca naprej je Marija Terezija delala v Orléansu in sredi

dela je omahnila, najbrž zadeta od srčne kapi. Pokopana je bila v soboto 15. oktobra, prav na njen godovni dan, na pokopališču v Baccon. Ker je vestno izvrševala svoje verske dolžnosti, upamo, da ji je bil Bog dober in mil sodnik. Globoko preizkušeni družini izrekamo iskreno sožalje; nam pa, zlasti še tistim, ki življenje le preveč lahkomišelnost živijo, naj bo to opomin, da res ne vemo ne dneva ne ure.

NE POZABITE NAROČITI *MOHORJEVIH KNJIG* (seznam v prejšnji številki)!

OB LUKSEMBURGU

To pot nimamo posebnih poročil. Opozarjamo zopet, da vabimo tudi Slovence iz daljnih krajev na naše stalne maše v krajih:

Aumetz: vsako nedeljo ob pol 8. uri v spodnji kapeli. — *Tucquegnieux (Marine)*: vsako drugo in četrto nedeljo v mesecu ob 6. uri popoldne v župni cerkvi. — *Algrange*: vsako tretjo nedeljo v mesecu v kapeli sv. Antona ob 6. uri popoldne (v zimskem času je bolje, da pridete prej, ker po želji večine začnemo prej). — *Piennes*: vsako prvo nedeljo v mesecu v kapeli *La Mourière* (Meuse) ob 6. uri popoldne.

Pred mašo je povsod priložnost za sv. spoved. Maše lahko naročite pred ali po maši.

V Giraumont-u in v Moutiers še ni stalnih služb božjih. Kadar bom tam maševal, bom skušal predhodno vse obvestiti. — Ob tej priliki velja lepa zahvala vsem, ki skrbite za okras oltarjev in čistočo cerkva, ki sodelujete pri sv. mašah s petjem, ki obveščate ljudi ali ki kakorkoli pomagata, da je naše bogoslužje lepše. — T. Dejak.

OB NEMŠKI MEJI

Iz naše pisarne

Družino *Polak Ivana* in *Marcele* je 14. 9. razveselila mala *Chantal Marija*, krščena v Merlebachu 2. 10., na dan angelov varuhov. Naj bi jo njen angel varuh še posebno skrbno čuval v njenem življenju!

Po dolgi želji sta dobila *Jagetič Marko* in *Félicie Weiser* vse potrebne listine in

sta se poročila cerkveno v nedeljo 25. 9. Obema, zlasti bolni ženi, želimo trdnega zdravlja in srečo v življenju!

Kot strela se je razširila hitro žalostna vest, da je nesrečno umrl dne 23. 9. v Merlebachu 30-letni *Stegel Alojzij*, rojen 27. junija 1930 v Kalu pri Tolminu. Strašni udarci, kateri so ga bičali v njegovem življenju, so ga dovedli v obup. Naj mu bo Vsemogočni, katerega je kljub silnemu trpljenju ljubil, milostni sodnik! — Zvedeli smo tudi, da se je poslovil od sveta po dolgi bolezni rojak *Pižmoht*, ki je bil večkrat v bolnišnici *Petite Rosselle* ter vdano prenašal svoje trpljenje. Obema želimo večni mir in pokoj. Sorodnikom pa izražamo priščno sožalje!

Z velikim veseljem smo sprejeli zopet v svojo sredo *dirigenta* našega cerkvenega zbora »Slomška« g. Emila Šinkovec, ki se je kot stotnik srečno vrnil iz Afrike. Dne 2. okt. je prvikrat po dolgem času nastopil s cerkvenim zborom v kapeli *Hospice Ste. Elisabeth*, ki je bila ravno za »kirmes« polna kot že dolgo ne tako. Želimo dragemu *dirigentu* mnogo zdravlja, da bi mogel h krasnim uspehom, ki jih je že dosegel s svojim zborom, dodati še nove uspehe plemenitega dela za čast božjo in v blagor naših rojakov!

Za kolonijo *Cité Jeanne d'Arc* sporočamo vsem rojakom, da bomo imeli slovensko sv. mašo v zimskem času vsak prvi in vsak zadnji torek v mesecu ob 9. uri; torej ne kot do zdaj ob 8. uri! Tako lahko vse matere odpravijo lepo svoje otroke v šolo, nato pa gredo k sv. maši. Skušnja za petje v dvorani pri cerkvi je vsakokrat pred sv. mašo ob 8. uri! Lepo vabim vse, ki znajo peti, da pridejo zraven! Veseli nas, da je ga. *Pribošek*, ki je toliko časa vodila petje, zopet toliko ozdravela, da prihaja zopet k petju. Naj ji dobri Bog ohrani zdravje!

Vedno več imamo rojakov, katerim so živci skoro čisto uničeni. Pridite, dragi rojaki k Materi božji v *Habsterdick*, izprosite si miru za vas in za vaše drage! V *Merlebachu* imate vsako nedeljo priliko pred našo sv. mašo ali po sv. maši prositi za zdravje in vse vaše težke zadeve pri Lurški Materi božji ob prelepi lurški votlini zraven kapele.

Letos je minilo 25 let, odkar imajo Slovenci ob nemški meji v francoski pokrajini Moselle v Habsterdicku podobo Marije Pomagaj. Na sliki: procesija z narodnimi nošami dne 16. junija 1960.
Desno: Msgr. Val. Zupančič

Naši bratje Hrvatje so imeli zdaj lepo priložnost svoje želje in zadeve razložiti g. dr. Zoriću, ki je prišel iz Rima. Preko Avstrije, Nemčije, Belgije, severne Francije je došel končno tudi k nam ter iz srca govoril našim mladim rudarjem v Samskem domu v Creutzwald, Cité Nassau. Slovence je z ganljivimi besedami pozdravil v Habsterdicku, ko je maševal pri oltarju brezjanske Matere božje. Hvaležni smo mu za ljubeznivost. Iz njegovih govorov je vsak spoznal, kako globoko razume g. dr. izseljensko dušo! Dragi bratje Hrvatje! Držite se njegovih navodil!

V tem nestalnem vremenu, ki ga imamo letos kar naprej tu, želim vsem mnogo trdnega zdravja! — Vaš župnik Stanko Grims.

ESSEN (okolica)

Krščena je bila dne 3. sept. hčerka prorojenka Albina, očeta Karla in matere Ane, roj. Horvat iz Essen-Bergeborbecka, Wildstrasse. — 17. sept. pa je bil za božjega otroka sprejet Mario Volc, nadebudni sinček Andreja in Bernarde, roj. Boonkamp. Prvi krst je bil v cerkvi sv. Tomaža, drugi pa v cerkvi sv. Janeza v Altenessenu. — Staršem želimo veliko veselja z otroki! Da bi jih dobro vzgajali in zanje lepo skrbeli! Avgusta meseca, na osmi dan, sta pred

Bogom sklenila zakon Stanko Stimpfl iz Trebelnega na Dolenjskem in Jožefina Mastnak, prav tako iz Slovenije. — Bilo srečno!

WENGERN-RUHR. — 11. avgusta se je Francu Novaku in ženi Mariji, roj. Škufca, narodil sinko. Krščen je bil 4. sept. Bog živi malega prestolonaslednika!

Neki naš fant (imena ne izdamo!) je pred tedni v loteriji zadel zelo visoko vsoto denarja, nekaj stotisoč mark! Kot se sliši, denar fantu ni zmešal glave, ker še naprej pridno dela na delovnem mestu kot doslej. Želimo mu, da bi znal na tako hiter način pridobljeni denar dobro uporabiti, pa tudi za dobre namene naj ga kaj uporabi!

MÜLHEIM. — Osmega in devetega oktobra je bilo tu mednarodno srečanje delavske mladine iz Porurja, bolje rečeno, iz esenške škofije. Prišli so zastopniki Hrvatov, Madžarov, Italijanov, Poljakov, Litvancev in seveda tudi Slovencev. Vsaka narodnost je v polurnem do enournem programu prikazala svojo domovino in svoje običaje v pesmi, sli ki in plesu. Naši fantje in dekleta so se dobro odrezali. Višek večernega programa je bila naša skupina. Poljakom, ki so nastopili naslednjega dne, seveda nismo mogli »konkurirati«. V prijetni zabavi in plesu je to srečanje še prehitro poteklo. Vsem udeležencem bo ostalo v prijetnem spominu. Naj bi to srečanje ne bilo prvič in zadnjič!

KÖNIGSTEIN. — Kongres »Kirche in Not« je letos zbroval od 3. do 6. oktobra. Udeležilo se ga je zastopstvo 25 narodov. V trodnevnem poteku se je marsikatero vprašanje razčistilo, navezali so se novi stiki, v skupni molitvi smo molili za zasužnjeno domovino. Kongresa se je udeležilo 13 Slovencev.

*

V Avstralijo se je 7. oktobra spet izselilo nekaj naših ljudi: družine in posamezniki iz Essena, Oberhausena in Solingena. Odpeljali so se z ladjo iz Bremerhavena. Želimo jim, da bi se v novi domovini dobro in hitro znašli!

Večkrat se dogaja, da naši fantje ali dekleta sklepejo dvakrat mešanec zakone: narodno in versko. Da se poroče z Nemkami ali Nemci, jim nihče ne zameri, saj je zlati naših deklet zelo malo. A zavedajo naj se, da je zakon z drugovercem prepovedan in da Cerkev le v najbolj resnih primerih tak zakon dovoli: če so namreč dani

pogoji, da bodo otroci krščeni v katoliški cerkvi in da starši, oz. zaročenca to obljubita. Kljub takemu dovoljenju pa bodo še vedno velike težave pri vzgoji. Le kako naj protestantovska mati katoliško vzgaja otroke? Na to naj pomislijo vsi, preden začno znanje z drugoverko.

OBERHAUSEN (okolica):

Krsti: Dve slovenski družini sta bili v septembru obdarovani z božjim otrokom. Marijo Ano Škraban, hčerkico Martina in Frnačiške, stanujoča v Osterfeldu, Am Dicken Stein 11, so prinesli h krstu 11. septembra; Zvonka Kocmur, sinčka Andreja in Magdalene iz Osterfelda, Dorstenerstrasse, pa smo krstili 24. septembra. Bog daj, da bi oba rastla in se lepo razvijala v veselje staršem in Bogu!

Poroka: Rudar Jakob Hren, doma v Bezuljaku, župnija Begunje pri Cerknici, sedaj stanujoč v Osterfeldu, je dobil svojo nevesto Ivano Udovč, rojeno v Dolnjih Dolah, župnija Škocijan pri Novem mestu, iz Slovenije. Svojo življenjsko zvezo sta pred oltarjem sklenila v soboto 24. sept. v kapelici St. Josef Hospital v Sterkrade. Mlademu paru kličemo: Bog z vama na življenjsko pot!

Veselica: Veselica slovenskih beguncev in izseljencev 1. oktobra v Sterkrade je dobro uspela. Zastopani so bili vsi kraji Porurja, kjer živijo naši ljudje. Sladkega vinca, dobro pripravljenih klobas, sočnega grozdja itd. je bilo dovolj. Dvorana je bila zopet premajhna. Težko je bilo predvsem za tiste ljudi, ki so prišli od daleč, a niso dobili prostora, da bi sedli. Tudi plesišče je bilo prenapolnjeno! Vse te pomanjkljivosti bomo skušali v prihodnje odstraniti. Morda bo najbolje tako, da bi enkrat napravili veselico v manjšem obsegu, n. pr. za zakonske pare. Ljudi bi bilo kljub temu dovolj. Družabnost in petje, česar smo morali to pot zelo pogrešati — bi se v tem primeru gotovo bolje razvijalo.

Poizkus, da bi prišla naša prireditev, ki leži pri srcu vsem slov. beguncem in izseljencem, na slab glas, se je izjalovil. Neiskreno osebo smo odkrili in tako upamo, da se kaj podobnega ne bo več ponovilo.

Mali Francek Koželj

DÜSSELDORF

Družabni večeri, ki jih imamo vsakokrat na tretjo nedeljo v mesecu po sv. maši v Hildenu/Kolpinghaus, kar dobro uspejo. Ob veselem kramljanju izvemo marsikatero novico, ki bi sicer ostala skrivnost posameznika. To pot nam je g. profesor Ilc Alojzij iz Brazilije povedal marsikaj zanimivega o Južni Ameriki.

(Sv. maša je v Hildenu ob pol 6. uri popoldne v bolniški kapelici na Walderstrasse.)

KÖLN

Naši mladi rudarji, ki so odslužili svoj rok po rudnikih Porurja, se deloma zbirajo okrog Kölna. Zrak, delo, pokrajina jim tam bolj ugajajo kot med dimniki Porurja. Fantje, ki delajo pri FORDWERKE, stanujejo deloma v moderno urejenih domovih. Precej naših ljudi pa se mora zadovoljiti tudi s podstrešno sobico.

AACHEN (Alsdorf)

»Počasi se daleč pride,« pravi pregovor. O tem so prepričane tudi naše družine, ki so se v zadnjem letu dokopale do prav čednih stanovanj. Vrtnički ob rudarskih hišicah nudijo dovolj prostora za solato, čebulo, česenj, peteršilj in drugo zelenje, brez katerega ni poštene juhe.

STUTTGART

Potem, ko smo se že več nedelj redno zbirali k sv. maši v *Ober-Esslingenu*, smo v nedeljo 2. okt. prvič poizkusili tudi v *Sindelfingenu* in sicer ob 12,15 uri. Udeležba je bila lepa. Presegala je naše pričakovanje. Potem smo se zbrali v gostilni Keilbach, kjer so nam prijazno dali na razpolago primerno dvoranico za družabno popoldne.

Z začudenjem ugotavljamo, koliko nas je v okolici Stuttgarta, pa dosedaj drug za drugega nismo vedeli. Prav tako večina od nas ni vedela, da sploh imajo slovenski izseljenci v Nemčiji in drugod svoje duhovnike. Marsikateri rojak še ni prišel v stik s slovenskim duhovnikom, odkar je zapustil domovino. Vse te stvari nam je odkrila prva nam namenjena številka »Naše luči«. Naš izseljenski duhovnik je vesel, da smo prav radi segli po tem glasilu. Iz nje ga bomo izvedeli, kako poteka življenje

Skupina Slovencev v Dachau ob priliki udeležbe na evharističnem kongresu v Münchenu. V ozadju vidimo kapelico „Todesangst Christi“ — agonija Kristusova

naših rojakov po drugih delih Nemčije in zapadne Evrope sploh, in uvideli, kako in kaj bi se dalo napraviti za poglobitev verskega življenja in v prid slovenske skupnosti tudi med nami.

Za sv. mašo je težko izbrati uro, ki bi bila primerna za vse. Prosimo za nekoliko potrpljenja, če ni mogoče že prvič zadeti pravo. Izkušnja bo sčasoma pokazala, kaj je najbolje. Ne pozabimo pa, da je neka mera požrtvovalnosti povsod in v vsem potrebna.

V Ober-Esslingenu bomo odslej na žalost pogrešali organista g. Toneta Lotriča, ki nam je od vsega začetka tako lepo orgljal pri sv. maši, a se je sedaj moral vrniti v domovino. Morda se bo sčasoma našla kak druga pomoč. Pogum in vztrajnost!

Naslov slovenskega izseljenskega duhovnika je odslej sledeči: Dr. Franc Felc, Esslingen, Hindenburg Str. 20.

Med slovenskimi društvi na Nizozemskem so se dobro udomačile *vinske trgovce*, ki se vrše v septembru in oktobru. Tretjo nedeljo v sept. je slov. društvo sv. Barbare iz Hoensbroeka organiziralo svojo trgovce; 4. nedeljo društvo sv. Barbare iz Heerlerheide v Schienen; 1. nedeljo v okt. Pevsko društvo »Zvon« v Heerlerheide; 2. nedeljo v okt. društvo sv. Barbare iz Heerlerheide v Eygelshovenu in 3. nedeljo društvo sv. Barbare v Lindenheuvelu. — Prireditve so prav lepo uspele.

V Eygelshovenu je naša mladina obnovila *tamburaški zbor*. Novi zbor je 27. 8. napravil podoknico težko bolnemu g. Avgustu Čebinu, ki je bil velik ljubitelj in gojitelj tovrstne glasbe.

Pred meseci že je g. Oskar Jakelj popejnal pred oltar svojo nevesto gdč. Katarino Horsch. Bog daj srečo!

V Heerlenu so v družini g. Jožefa in ge. Angele Drstvenšek dobili prvorojenko, ki je pri sv. krstu dobila ime: Angela, Marija, Martina. Toplo čestitamo!

Ge. Juliji Novak, ki se je dalj časa zdravila v bolnici v Heerlenu, se je zdravje obrnilo na boljše.

V. H.: UČITELJ GAŠPER

3.

Nadzornik se je razveselil, da je toliko otrok navzočih, in je vprašal Urnika, kaj poučuje. Ta je po vojaško stopil pred nadzornika in začel: „Ravno obravnavamo odkritje novega dela sveta, ki se imenuje Amerika, po Krištofu Kolumbu leta tisoč štiristo devetdesetindrugega...“ „Sedaj si paf, kajne?“ si je mislil Urnik in bil sam s seboj zadovoljen po tem imenitnem uvodu. Nadzornik se je ironično nasmehnil in pokimal z glavo. Potem se je približal Urniku in ga prav na tiho vprašal: „Ali ste se pri razlaganju poslužili kakega učnega pripomočka?“

Zvezni odbor slov. kat. društev na Nizozemskem sporoča, da se bo »Dan očetov«, združen z *družabnim večerom* vseh slovenskih društev letos vršil v nedeljo 13. novembra. Ob 6. uri popoldne bodo kratke večernice pri Mariji Pomagaj na Sitardeweg, takoj nato pa bogat spored v dvorani poleg cerkve. — Vsi Slovenci in njihovi prijatelji toplo vabljени!

Slov. društvo sv. Barbare bo imelo v soboto, 3. decembra svoj družinski večer v »Vacantie huis« v Hoensbroeku. Pričetek ob 6. uri zvečer.

Isto soboto, 3. 12., bo sv. Miklavž obiskal naše otroke ob 17. uri v Lindenheuvelu in ob 18,30 mladino iz Heerlerheide-Brunsum in člane pevskega zbora Zvon.

Prvo nedeljo v dec. bo po stari navadi slov. služba božja ob pol 9. uri v Lindenheuvelu in ob 10 uri v Hoensbroeku. Naknadno bomo sporočili, ob kateri uri bodo ta dan večernice pri Mariji Pomagaj v Heerlenu.

Isto nedeljo, 4. 12., bo sv. Miklavž obiskal ob 17. uri mladino v Eygelshovenu, ob 18. uri pa v Hoensbroeku v prostorih gostilne pri Boeru.

Rojake toplo vabimo, da se soudeležujejo vseh naših prireditev in svečanosti ter pri njih tudi sodelujejo. Vsakdo mora nekaj žrtvovati za napredek naše skupnosti v tujini!

„To se razume, da sem,“ je hitel učitelj. Toda v srcu je že začel dvomiti, da se bo vse srečno izteklo.

„Kakšnega, če smem vprašati?“

„No, kakšnega, primernega,“ odvrne učitelj.

„Morda globusa?“ nadaljuje nadzornik in pri tem gleda Urnika, ki nehote priklama. „Pa prinesite globus, gospod učitelj!“ Kaj je hotel Urnik drugega kot iti po globus, čeprav je bil prepričan, da mu bo trda predla.

Čez trenutek se je iz sosednje sobe vrnil z nesrečnim učilom. Globus je bil revček, kakor iz same pajčevine narejen. Obla je bila od debelega prahu vsa siva, tako da se ni moglo razločevati morje od suhe zemlje.

Ves razred je bil pokonci. Nekateri, posebno radovedni učenci so stopili na klopi in

so pravili drug drugemu: „Glej, glej, kaj ne- se!“ Nadzornik je to seveda takoj opazil in takoj vedel, pri čem je.

„Sedaj pa povejte, otroci, kaj je gospod učitelj prinesel!“ je rekel s povzdignjenim gla- som počasi.

Tiho kakor v grobu. Otroci so sedeli tiho, samo oči so bile obrnjene na skrivnostno ču- dno oblo.

„Ali mi res ne zna nihče povedati, kaj je to?“ je rekel čez nekaj časa nadzornik. Ur- nik je v zadregi grdo gledal zdaj tega, zdaj onega, a ni si upal dati niti najmanjšega zna- menja, vedoč, da je vse zastoj.

Šele ko je nadzornik precej jezno že tret- jič vprašal, se je dvignila roka Vodnikovega Janeza. „Vendarle si je eden nekaj zapomnil,“ je rekel nadzornik. „No, kaj je to?“

Fant pogleda prašni globus in se odreže: „To je Krištof Kolumb“.

„Ti preklemana avša, da te ni oče že zdav- naj zadavil!“ reče Urnik tiho, stisne zobe in se obrne proti oknu.

Nadzornik komaj, komaj, da se ni na glas zasmejal. Jasno mu je bilo, da je res, kar je mislil že precej časa o Urniku.

Po zgodovini je prišlo na vrsto še računa- nje. Toda otroci so se menda dogovorili, da hočejo učitelja uničiti. Odgovarjali so popol- noma narobe ali pa molčali. Urnik je večkrat siknil skozi stisnjene zobe: „Le čakajte, bu- teljni, vam bom že pokazal!“ In že je hotel odpreti pas, pa ga je pogled na nadzornika za- držal.

Ko sta po uri z nadzornikom odhajala iz razreda, ju je ustavila Urnikova žena in bo- ječe vprašala: „No, kako jim je pri nas danes ugajalo?“

„Mati, škoda vsake besede,“ je nejevoljno mahnil nadzornik z roko. „Seveda, sem že prestar za take reči!“ je godrnjal Urnik. „To bi še ne bil glavni vzrok...“ je hotel nekaj popravljati nadzornik, toda v sredi stavka se je premislil in še enkrat ponovil: „Kakor prav- im, škoda vsake besede,“ in stopil je čez prag šolskega poslopja.

Urnik je gledal nekaj časa za njim, potem pa je stisnil obe pesti in žugal za njim.

„Kaj pa je, za božjo voljo, kaj se je zopet zgodilo?“ vpraša vsa prestrašena gospa, ko sta stopila v kuhinjo.

„Kaj se je zgodilo? Kaj zgodilo? Nič se ni zgodilo! Himmel laudon!“ je zarjul Urnik, da so se okna stresla. „Sedi na meni kakor môra, pije mojo kri in me sramoti pred temi paglavci! Danes hoče kazati pot v Ameriko“

VESELI DOČODKI

V Etnografskem muzeju v Zagrebu hra- nijo izvorni račun, ki ga je v preteklem stoletju naredil mojster Herman Kralec za župnika v Bažulevcih. Mojster je vse delo natančno popisal, seveda po domače... Preberitel!

Račun

Za posel opravljen v cerkvi sv. Mihaela v bažulevski fari leta Gospodovega 1862.

	krajcarjev
Sv. Mihaela perje popravil	8
Njegovi kači rep naštukal in ga po- tem polakiral	40
Tla prefarbal	12
Sodnji dan pofrišal	30
Nebesa razširil, par zvezd napravil in mišje dreke počistil	40
Faraonovo hčer bolj živo prefarbal in nove špice na hlače nametal	26
Rdeče morje od ptičjega dreka osnažil	19
Mariji na tronu kiklo skrtačil in škor- nje popravil	83
Sv. Andreju plašč našil in ga za pe- denj skrajšal	85
Sv. Magdaleni kolena prefarbal in no- vo pentljo postavil	70
Desnemu razbojniku brke skrajšal	10

Vse skupaj 4 forinte in 97 krajcarjev
Herman Kralec, majster.

SLOVENSKI AVTOMOBILISTI!

Ko kupujete ali prodajate avto,
ko hočete zamenjati gume,
ko je vaš avto treba umiti ali namazati,
ko žejen zahteva bencinske pijače,
se obrnite na

ESSO SERVICE

JARNY, 11 Avenue de la Republique,
Meurthe-et-Moselle,

kjer Vam vsak dan postreže

FLORIJAN MOČILNIKAR

NAŠA LUČ

in drugo leto mu bo prišlo na misel, da bi jim kazal našopanega Indijanca. Delaj kakor hočeš, nikoli ni prav. Ta preklicani globus mi je pokvaril Kolumbusa, na katerega sem toliko zidal.“

Pa tudi zaradi tega neuspeha ni okrajni šolski svet požrl Urnika. „Samo da nauči otroke pisati, brati in računati,“ se je zanj potegnil na seji šolskega sveta dekan, stari Urnikov znanec še iz tistih časov, ko je učitelj igral pri slovesnih mašah. In ravnatelj veleposestva je na nadzornikovo opazko, kakšen rabelj je Urnik za otroke, odgovoril: „In, kdo bo pa s temi poredneži mogel izhajati, ako jih ne bo ta kirasir udržal na uzdi! On je tam že na svojem mestu.“ Tako je Urnik spet za nekaj časa sedel na gokrem.

Kajpak, Urnik je od tedaj naprej imel strašno jezo na šolska oblastva. Zlasti na nadzornika je pošiljal žveplo in ogenj. Očital mu je, da bi najbrž od njega rad kak priboljšek, kakšno debelo gos ali pitanega purana, potem bi bilo vse v redu. „Pa na pečenko naj kar čaka! Rajši celo gos na drobno razsekam in na gnoj zaženem!“

Po takih izbruhih je v mislih zašel v pretekle čase, ko je bil še desna roka barona. „Jaz sem imel opravka z drugačnimi gospodi, kot je ta nadzornik. Sedaj prav nalašč ne bom nikoli globusa pokazal!“

Pa tudi drugih reči ni bilo mnogo v omari. Par zemljevidov in pa — nagačen jež.

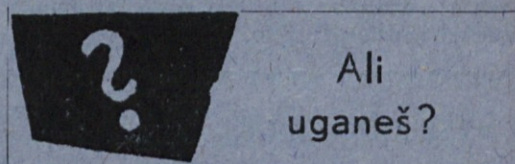
Tega ježa je vsako leto enkrat potegnil iz teme na beli dan in ga z radostnim obrazom pokazal otrokom.

„Le pogledjte, otroci, ta je tič. Ta je še z Brda. Sam sem imel v svoji sobi toliko ščurkov, da je bilo vse črno. Ponoči so mi še po obrazu lezli, brrr! Še zdaj se mi želodec obrača, kadar se spomnim. Nekoč sem potožil gozdarju, hudo dobremu človeku, in ta mi je dal tegale ježa. Vi bi morali gledati, kako je ta ščurke davil! Pa čez nekaj časa je revež crknil. Mo-

rebiti si je preveč privoščil teh živalic. Potem mi ga je gospod gozdar našopal.“

To je bila razlaga te živali. Nato je šel jež zopet v staro omaro delat družbo starim knjigam in papirjem. Starejši učenci so znali to „storijo“ že zdavnaj dobesedno na pamet.

(Konec prihodnjic)

FORDOV IZREK

V septembrski številki letošnjega „Duhovnega življenja“, ki ga izdajajo rojaki v Argentini, je naslednji Fordov izrek:

V — s — dan — g — r — t — — t — p — um.

Seveda so tam napisane vse črke, a mi smo pri prepisovanju nekatere izpustili, da bodo imeli naši ugankarji kaj dela. Katere so črke, ki manjkajo?

PRAVOKOTNIK ZA ZAČETEK NOVEMBRA

1	2	3	4	5	6	7	8
9							

Vstavi besede, ki pomenijo vodoravno: 1 pripravljanje, 9 praznik prvega novembra. — Navpično: 1 žival z lepimi peresi, 2 afriška žival, 3 nedoločnik glagola „grem“, 4 domača žival, 5 del rudnika, 6 prve črke abecede, 7 kos zemlje ob hiši, 8 pomanjševalnica za ime „Anica“.

*

Mornarska. Ladja se bliža obali slovenske Istre in mornarja se pogovarjata: »V Koprju pa ne grem na suho. Saj nimam nobene dekleta tam.« — »Tudi jaz ostanem na krovu. Imam namreč dve dekleti v Koprju!«